

Agentura pro regionální rozvoj, a.s.
G-Consult spol. s r.o.
Hospodářská rozvojová agentura třinecká,
Podnikatelské centrum s. r. o.
RPIC-ViP s.r.o.

Program rozvoje Moravskoslezského kraje

Vize
Strategické cíle
Opatření

únor 2006

Obsah

Obsah.....	1
Vize	3
Prioritní oblast 1 – Konkurenceschopné podnikání	5
1 Analýza – souhrn.....	5
2 SWOT analýza	7
3 Strategické cíle.....	9
Prioritní oblast 2 – Úspěšní lidé.....	11
1 Analýza - souhrn	11
2 SWOT analýza	13
3 Strategické cíle.....	16
Prioritní oblast 3 – Dynamická společnost	19
1 Analýza – souhrn.....	19
2 SWOT analýza	21
3 Strategické cíle.....	24
Prioritní oblast 4 – Efektivní infrastruktura	28
1 Analýza – souhrn.....	28
2 SWOT analýza	30
3 Strategické cíle.....	35
Prioritní oblast 5 - Vzkvétající území	39
1 Analýza – souhrn.....	39
2 SWOT analýza	41
3 Strategické cíle.....	43

Vize

Cesta vpřed

Moravskoslezský kraj je atraktivním místem pro život, práci i volný čas, živý, soběstačný a ctížádostivý, s dynamickou ekonomikou, zdravým životním prostředím a svou svébytnou kulturou.

K naplnění vize povede :

- všestranný ekonomický rozvoj,
- rozvoj lidského, kulturního a přírodního potenciálu kraje
- kvalitní dopravní infrastruktura uvnitř kraje a napojení na evropské dopravní cesty
- poskytování kvalitních sociálních a zdravotních služeb občanům kraje
- zrychlení obnovy měst a obcí
- zlepšení celkového vnímání kraje zvenčí

Pro realizaci této vize byl připraven Program rozvoje kraje, s pěti prioritními oblastmi a 22 strategickými cíli.

Prioritní oblast 1 – Konkurenceschopné podnikání
Přehled strategických cílů
1. Podpora inovací a technických VŠ, zaměření na obory s vysokou přidanou hodnotou.
2. Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a investic v kraji.
3. Zajištění kvalitního marketingu regionu.

Prioritní oblast 2 – Úspěšní lidé
Přehled strategických cílů
1. Zvyšování konkurenceschopnosti pracovních sil rozvojem obecně využitelných kompetencí zařazených do Kompetenčního modelu MS kraje.
2. Cílená příprava lidských zdrojů pro strategická odvětví s vysokým růstovým potenciálem a pozitivním dopadem na tvorbu HDP.
3. Využití lidského potenciálu a rozšíření nabídky pracovních sil pro tradiční klíčová odvětví a profese poptávané na trhu práce.
4. Rozvoj podnikavosti a podpora podnikání jako přitažlivé formy pracovního uplatnění.

Prioritní oblast 3 – Dynamické společnost
Přehled strategických cílů
1. Vytváření podmínek pro aktivní a kvalitní využití volného času, jako důležité součásti podporující zdravý životní styl a prevenci sociálně negativních jevů.
2. Rozvoj kulturního života v kraji. Uchování a využití kulturního dědictví.
3. Zlepšení zdravotního stavu obyvatel zdravotní prevencí a zajištěním kvalitní zdravotní péče.
4. Udržení a rozvoj sítě sociálních služeb v rozsahu odpovídajícím potřebám v souladu se standardy kvality a optimalizace financování poskytovaných sociálních služeb.

Prioritní oblast 4 – Efektivní infrastruktura
Přehled strategických cílů
1. Zajištění dobudování dopravní infrastruktury, která je součástí transevropské dopravní sítě: dálnice D47, rychlostní silnice R48, silnice I/11, III. železniční koridor a letiště Ostrava
2. Zvýšení kvality dopravní obslužnosti Moravskoslezského kraje zlepšením stavu sítě silnic II. a III. třídy a místních komunikací; zvýšení propustnosti státních hranic
3. Zvýšení podpory dopravy šetrné k životnímu prostředí, kombinované dopravy a dopravní obslužnosti spojené s rozvojem hromadné dopravy pomocí integrovaných dopravních systémů s cílem udržení nebo navýšení podílu veřejné dopravy na celkové přepravě osob.
4. Modernizace a zvýšení kapacity infrastruktury technických inženýrských a energetických sítí. Podpora rozvoje informační společnosti.
5. Ochrana složek životního prostředí a rozvíjení systému krizového řízení v oblasti ŽP.
6. Zlepšení systému nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží.

Prioritní oblast 5 –Vzkvétající území
Přehled strategických cílů
1. Podpora využívání brownfields ve městech a na venkově
2. Zvýšení návštěvnost kraje a příjmů z cestovního ruchu
3. Regenerace měst jako center ekonomického rozvoje regionu
4. Zlepšení kvality krajiny a života na venkově v souladu s principy udržitelného rozvoje

Prioritní oblast 1 – Konkurenceschopné podnikání

1 Analýza – souhrn

Moravskoslezský kraj je z pohledu tvorby HDP třetím nejsilnějším krajem v České republice. Na tvorbě republikového HDP se kraj podílí přibližně 10 % a při přepočtu na obyvatele dosahuje 84 % průměru ČR, resp. 60 % průměru EU 25 (měřeno v PPS/obyv.)

1.1 Průmysl a podnikání

Ekonomika kraje je zaměřena především na průmyslovou činnost a více než 30 % zaměstnaných pracuje v různých sektorech zpracovatelského průmyslu. Mezi významná odvětví zpracovatelského průmyslu patří zejména:

- Výroba a zpracování kovů
- Kovové konstrukce a kovodělné výrobky
- Výroba strojů, dopravních prostředků a příslušenství pro automobilový průmysl
- Těžební průmysl
- Výroba plastů
- Chemie a farmacie
- Dřevařský průmysl
- Výroba potravin a nápojů
- Textilní a oděvní průmysl
- Výroba papíru, vlákniny a vydavatelství

Na území Moravskoslezského kraje se daří také iniciativám, které napomáhají ke vzniku odvětvových klastrů. Byl zde již založen strojírenský a dřevařský klaster a připravují se další - například ICT nebo vodíkový klaster.

V kraji jsou zřetelné rozdíly v koncentraci jednotlivých odvětví – těžký průmysl a doprovodné služby ve střední a severovýchodní části regionu, menší podniky a zemědělská a lesnická činnost na západě a jihu regionu.

V kraji roste počet evidovaných ekonomických subjektů, nicméně podnikatelská aktivita měřená počtem podnikatelských subjektů na 1000 obyvatel je ve srovnání s jinými kraji druhá nejnižší v ČR. Tento ukazatel je ovšem ovlivněn vyšším podílem velkých podniků na zaměstnanosti v kraji, což je dáno historickým vývojem ekonomické struktury kraje.

1.2 Zemědělství a lesnictví

Vstupní přírodní podmínky pro zemědělské hospodaření jsou v kraji značně rozdílné; existují zde velmi příznivé podmínky pro intenzivní zemědělství (Slezská nížina, Osoblažsko), ale výrazné zastoupení mají také méně úrodné podhorské a horské oblasti vhodné pro extenzivní a ekologické hospodaření. Z celkové výměry zemědělské půdy je 63,1 % orné, nejvíce pak v okresech Opava a Bruntál.

Na území kraje jsou kromě menších lesních celků dva ucelené komplexy lesa, a to na severozápadě část Jeseníků a na jihovýchodě Moravskoslezské Beskydy. Lesnatost dosahuje více než 35 %, z toho největší je v okrese Frýdek – Místek a Bruntál.

V kraji je dostatečná kapacita navazujícího zpracovatelského a potravinářského průmyslu.

1.3

Investice a podnikatelské nemovitosti

I přes skutečnost, že pro investice v Moravskoslezském kraji jsou k dispozici nejměkčí podmínky z národních pobídkových schémat a zároveň nejvyšší možné podpory, nebyl dosud kraj hlavním místem pro velké projekty nově přicházejících investorů. Tato situace se však v posledních zhruba 2 letech postupně mění a zájem o kraj ze strany nově přicházejících investorů roste.

V kraji bylo od roku 1998 připraveno více než 290 hektarů pozemků v průmyslových zónách a z nich dosud bylo investory využito zhruba 160 hektarů. Není však k dispozici velká průmyslová zóna se strategickým významem.

Velký potenciál kraje je v budoucím rozvoji a využití brownfields. Na území kraje je identifikováno 216 lokalit brownfields o celkové rozloze 2 269 ha, z čehož bývalé průmyslové lokality představují 43 %.

V kraji je slabá nabídka menších podnikatelských nemovitostí pro okamžité využití - ať již pro nájemce ze zpracovatelského průmyslu (menší výrobní haly, inkubátory atd.) tak z oblasti služeb (kvalitní kancelářské plochy).

1.4 Výzkum a vývoj

Existující výzkumná a vývojová centra v Moravskoslezském kraji jsou zaměřena zejména na tradiční průmyslová odvětví, především na materiálové inženýrství, geoniku, strojírenství a informační technologie.

Pozice Moravskoslezského kraje jak z hlediska výdajů na VaV, tak z pohledu počtu zaměstnanců VaV je poměrně dobrá. V roce 2003 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj v Moravskoslezském kraji 2,416 mld. Kč, což představuje 7,5 % veškerých výdajů na VaV v České republice. Ve výzkumu a vývoji bylo v kraji v roce 2003 zaměstnáno přes 3,600 osob, což je přibližně 6,6 % všech výzkumných pracovníků České republiky. V obou těchto parametrech se kraj řadí na čtvrté místo za Prahu, Středočeský a Jihomoravský kraj, avšak na rozdíl od krajů, které jsou v pořadí před Moravskoslezským krajem, je věda a výzkum v Moravskoslezském kraji financován převážně ze soukromých zdrojů, zatímco podíl státu a vysokých škol na financování VaV je minimální.

2 SWOT analýza

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Dostatečný potenciál pro další rozvoj kraje (infrastruktura, lidské zdroje, bydlení, energetika, ad.), dostupnost zdrojů pro odvětví s růstovým potenciálem. Existence konkurenceschopných společností se schopností uplatnit se na mezinárodních trzích, silná průmyslová základna.	18	1.
2. Řada dynamicky rostoucích firem s velkým inovačním potenciálem.	11	2.
3. Relativně snadná dostupnost některých zdrojů pro odvětví s růstovým potenciálem (kvalifikovaní lidé, hutní materiál pro strojírenství a stavebnictví, dřevo pro dřevozpracující průmysl aj.)	8	3.
4. Založení a rozvoj Vědecko-technologického parku.	7	
5. Rostoucí počet perspektivních investorů vstupujících do investičně připravených průmyslových zón.	7	
6. Existence větších konkurenceschopných společností se schopností uplatnit se na mezinárodních trzích.	6	
7. Privatizace a částečná restrukturalizace tradičního průmyslu těžby uhlí, ocelářství a těžkého strojírenství.	4	
8. Propojení řady významných průmyslových podniků s univerzitami v regionu.	2	
9. Aktivní klastrové iniciativy.	2	
10. Existence infrastruktury poradenských služeb pro zájemce o podnikání a začínající podnikatele.	0	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Relativně nízký podíl produkce s vysokou přidanou hodnotou.	17	1.
2. Nedostatek investičně připravených ploch pro investory a rozvoj podnikání.	17	1.
3. Nedostatečně efektivní a provázaná marketingová propagace investičních příležitostí v kraji, celkově špatná image kraje.	15	2.
4. Nedostatečná podpora a finanční zdroje pro inovativní iniciativy.	8	
5. Nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce.	6	
6. Relativně nízká míra investic místních firem do technologického rozvoje v rámci ČR.	5	
7. Nevyhovující legislativa omezující rozvoj podnikání v kraji/ČR.	4	
8. Kraj je relativně hodně vzdálen od svých západoevropských exportních trhů (zvýšené dopravní náklady a vyšší logistická náročnost).	2	
9. Nízká míra zapojení kraje do globální ekonomiky v rámci ČR.	2	
10. Nízký podíl regionálních ekonomických subjektů na ekonomice ČR.	0	
11. Nevyhovující struktura inovační strategie kraje.	0	

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Využití moderní dopravní infrastruktury (letišť, železniční koridory, dálnice D47, silnice R48 a další páteřní komunikace) pro rozvoj logistiky, služeb a dalších oborů.	14	1.
2. Rozvoj inovační kultury (zavádění nových nebo zlepšených produktů s vyšší hodnotou) ke zvyšování produktivity, novým ekonomickým aktivitám a tvorbě pracovních příležitostí.	12	2.
3. Rozvoj vazeb mezi firmami, VŠ, výzkumnými týmy a pracovišti.	9	3.
4. Příchod dalších investorů, vytváření a expanze nových podniků místními podnikateli.	9	3.
5. Trh 5 milionů spotřebitelů v okruhu 100 km od centra regionu	9	3.
6. Dynamický rozvoj automobilového průmyslu a jeho subdodavatelského sektoru v relativní blízkosti MS kraje (Slovensko, Polsko, Česko).	8	
7. Koncentrace finančních zdrojů ze strukturálních fondů EU v příštím programovacím období na velké a integrované projekty s významnějším dopadem.	8	
8. Potenciál růstu cestovního ruchu a služeb.	7	
9. Region má několik velkých firem s potenciálem iniciovat zájem o inovace a vyvolat poptávku pro místní malé a střední podniky.	3	
10. Využití pozitivních zkušeností investorů podnikajících v kraji k cílené propagaci rozvojového potenciálu.	3	
11. Přeměna brownfields pro podnikatelské účely.	3	
12. Lepší využití místních zdrojů a jejich hodnotnější zpracování.	1	
13. Dostatečný potenciál pro vznik nových MSP.	1	
14. Efektivní dodavatelsko-odběratelské vztahy firem uvnitř regionu s rozvojem schopností dodávat na mezinárodní trhy (např. formou klastrů).	0	
15. Zajištění a zpřístupnění relevantních informací o tržních a technologických trendech, existující nabídce a očekávané poptávce po pracovních silách apod.	0	

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Pokračování odlivu mozků a kvalifikovaných pracovních sil z důvodu nedostatku pracovních příležitostí.	19	1.
2. Vysoká závislost ekonomiky kraje na několika dominantních firmách.	6	2.
3. Nízký podíl investic do vědy a výzkumu v kraji z veřejných zdrojů.	6	2.
4. Podcenění „měkkých“ inovací v oblasti řízení, obchodní a marketingové politiky ze strany podnikatelů, zej. MSP (zaměření především na inovace technologické).	4	
5. Ztráta konkurenční výhody nízkých nákladů na pracovní sílu.	3	
6. Důsledky neúplné restrukturalizace hutnictví.	3	

3 Strategické cíle

Prioritní oblast 1 – Konkurenceschopné podnikání
Přehled strategických cílů
1. Podpora inovací a technických VŠ, zaměření na obory s vysokou přidanou hodnotou.
2. Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a investic v kraji.
3. Zajištění kvalitního marketingu regionu.

Strategický cíl 1	
Podpora inovací a technických VŠ, zaměření na obory s vysokou přidanou hodnotou	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
1.1 Rozvoj inovačního podnikání včetně infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zacílení stávající inovační strategie ➤ Příprava prostor pro inovační inkubátory ➤ Zajištění poradenského servisu a informačního systému pro inovační podniky v kraji
1.2 Efektivní spolupráce mezi VŠ, výzkumnými ústavami a podnikatelskými subjekty	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Navržení systému propojení požadavků firem s výsledky výzkumu
1.3 Finanční podpora inovačních aktivit a výzkumu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření systému finančních podpor pro inovační firmy v regionu se zaměřením na obory s vysokou přidanou hodnotou ➤ Zvýšení lobbyingu vůči centrálním orgánům při získávání finančních prostředků na VaV a inovace

Strategický cíl 2	
Vytváření podmínek pro rozvoj podnikání a investic v kraji	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
2.1 Plochy, nemovitosti a doprovodná infrastruktura pro podnikání	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření systému strategických průmyslových zón v souladu se záměry kraje včetně jejich dopravního napojení ➤ Přípravení nemovitostí (stávající i spekulativní haly) pro MSP a doprovodné infrastruktury ➤ Navržení systému pro využití brownfields v podnikání ➤ Podpora budování logistických center na křižovatkách silničních a železničních tahů ➤ Rozvoj komplexu letiště v Mošnově
2.2 Poradenská a informační síť pro podnikatele a začínající podnikatele	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přehledná nabídka poradenství a zajištění její kvality
2.3 Příprava regionální finanční podpory podnikům v kraji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Založení regionálního fondu na podporu podnikání
2.4 Podpora klastrových iniciativ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spolupráce při detailním mapování klastrů a podpora jejich zakládání

Strategický cíl 3	
Zajištění kvalitního marketingu regionu	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
3.1 Příprava marketingové strategie a zajištění jejího plnění	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příprava marketingové strategie vůči investorům a její realizace

Prioritní oblast 2 – Úspěšní lidé

1 Analýza - souhrn

1.1 Vzdělávání

Struktura vzdělanosti České republiky prokazuje nadprůměrné zastoupení obyvatel Moravskoslezského kraje ve skupině lidí bez vzdělání a se základním vzděláním, s poklesem do průměru a podprůměru u vyšších vzdělanostních skupin. Postupně se však tato nepříznivá struktura mění. Nejvyšší podíl lidí nejméně vzdělaných je ve věkové skupině nad 65 let. To je ještě projev tradičního „průmyslového Ostravska“, které však prošlo v posledních letech výraznou restrukturalizací spojenou s odchodem velkého počtu lidí z trhu práce. U mladších ročníků podíl vzdělanější populace narůstá.

Výhodou MS kraje je rozvinutá síť veřejných i soukromých vzdělavatelů. Nejvyšší převis poptávky je po gymnaziálním vzdělávání, což odpovídá situaci i v jiných regionech ČR. V kraji je vyšší zastoupení učebních i maturitních oborů pro strojírenství a elektrotechniku. I přesto však narůstá nerovnováha mezi poptávkou a nabídkou po řadě kvalifikovaných profesí v těchto oborech. Významně se na možnostech vzdělávání podílejí i čtyři vysoké školy. V jejich oborové struktuře převládají technické a ekonomické směry. Pro konkurenceschopnost lidských zdrojů v regionu je klíčová role VŠB-TUO. Poptávka na trhu práce po jejích absolventech je vysoká a v některých oborech, jako je zejména informatika a strojírenství, existuje potenciál pro dynamický růst. V MS kraji se postupně rozvíjí kapacita pro oblast celoživotního vzdělávání. V tomto směru je realizována řada projektů, zejména s využitím spolufinancování z programů Evropské unie. MS kraj byl také vybrán, spolu s krajem Vysočina, k realizaci pilotního Víceúčelového centra dalšího profesního vzdělávání, které má být zřízeno v Havířově.

1.2 Zaměstnanost

Zaměstnanost v Moravskoslezském kraji dlouhodobě ovlivňuje proces restrukturalizace tradičních průmyslových podniků a nedostatečný podíl na přílivu nových investic do ČR. Celková zaměstnanost se tak dlouhodobě snižuje, i když intenzita poklesu zaměstnanosti se významně zpomalila.

Ke konci roku 2004 bylo v MS kraji zaměstnáno téměř 405 000 osob. I když jsou pro MS kraj stále jako typičtí spíše větší zaměstnavatelé, malé podniky do 25-ti osob zaměstnávají více než ¼ všech zaměstnanců. Po roce 2000 se u některých odvětví obrací trend úbytku pracovních míst, což se týká především zpracovatelského průmyslu, stavebnictví, ubytování a stravování i zemědělství.

V některých oborech a profesích začíná narůstat strukturální nerovnováha mezi poptávkou a nabídkou, kdy na jedné straně existuje vysoký počet nezaměstnaných a na straně druhé mají zaměstnavatelé problémy s výběrem do některých kvalifikovaných profesí, zejména v technických oborech. Tento problém se může dále zvýraznit i díky existenci tzv. generačních mezer, kdy se řada kvalifikovaných zaměstnanců dostává do předdůchodového věku a není za ně adekvátní náhrada.

1.3 Nezaměstnanost

Ke konci roku 2004 bylo v MS kraji registrováno více než 105 000 nezaměstnaných. I přes jejich pokles pod 98 000 ke konci května 2005 je to stále cca 20 % všech nezaměstnaných v ČR. Znepokojující je zejména další růst průměrné doby evidence nezaměstnaných, počet

dlouhodobě nezaměstnaných, kterých je téměř polovina, a problém opakované nezaměstnanosti.

K nejohroženějším skupinám patří osoby se zdravotním postižením, s nízkou kvalifikací, občané nad 50 let věku a matky pečující o malé děti. Mírně se zlepšuje uplatnění mladých lidí do 25-ti let věku.

2 SWOT analýza

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Rozvinutá síť veřejných a soukromých škol, včetně 4 vysokých škol.	12	1.
2. Kvalifikovaní a specializovaní odborníci s tvůrčím potenciálem i manuální zručností, a to v profesích a sektorech navazujících na tradiční průmysl.	9	2.
3. Relativně vysoký podíl graduovaných absolventů studia strojírenství a informačních technologií a dalších technických oborů ve srovnání s jinými kraji České republiky.	7	3.
4. Narůstající dynamika tvorby pracovních příležitostí u středních firem - 50 až 250 zaměstnanců	6	
5. Oborově specializovaná struktura škol s profesně specializovanou nabídkou tradičních i nových studijních a učebních oborů	5	
6. Rozvinuté institucionální zázemí pro aktivní opatření na trhu práce (úřady práce, zaměstnanecké agentury, vzdělávací instituce, poradenské firmy, neziskové organizace)	5	
7. Relativně silné a v praxi ověřené institucionální a lidské kapacity pro tvorbu a realizaci „evropských“ projektů v oblasti lidských zdrojů	5	
8. Koordinační a aktivační role a činnost MS kraje a krajské Rady pro rozvoj lidských zdrojů při přípravě a realizaci systémových opatření a projektů v oblasti vzdělávání a trhu práce		
9. Kvalitní infrastruktura poradenských služeb pro zájemce o podnikání a začínající podnikatele		

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Narůstající nerovnováha mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, zejména v některých kvalifikovaných technických profesích (např. konstruktéři, projektanti, SW specialisté, technologové, mistři, kovoobráběči, svářeči)	12	1.
2. Dlouhodobě nepříznivé charakteristiky nezaměstnanosti v MS kraji ve srovnání s jinými regiony ČR (rostoucí dlouhodobá a opakovaná nezaměstnanost, nejvyšší absolutní počty nezaměstnaných, nejhorší poměr nabídky volných pracovních míst) vlivem rozsáhlé restrukturalizace těžkého průmyslu	8	2.
3. Odchod řady vzdělaných lidí s vysokým pracovním a podnikatelským potenciálem do jiných míst ČR i do zahraničí.	7	3.
4. Nedostatečná orientace vzdělávacího systému na rozvoj kompetencí absolventů, které požaduje trh práce	5	
5. Relativně nízká podnikatelská aktivita	4	
6. Nedostatečná institucionální podpora vědy a výzkumu	4	
7. Nízký počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel ve srovnání s jinými kraji ČR	4	
8. Nízká úroveň adaptace pracovních sil na nové podmínky pracovního trhu, zvláště u lidí uvolněných z velkých společností, dlouhodobě a opakovaně nezaměstnaných		
9. Špatná image řady tradičních technických oborů a profesí jako důsledek dlouholeté restrukturalizace a hromadného propouštění – jeden z důvodů nízké motivace rodin ke vzdělávání dětí v těchto oborech a profesích		
10. Převládající tradiční, hierarchické manažerské přístupy, které neumí nejlépe využít dostupné dovednosti a plně nasazení pracovních sil		

11. Nedostatečné vybavení školicích zařízení špičkovým technologickým zařízením a školicími programy pro praktickou přípravu budoucích zaměstnanců		
12. Zhoršující se věková struktura kvalifikovaných pracovníků („generační mezeřa“)		
13. Nízká mobilita pracovních sil		
14. Chybějící hodnocení (rating) škol, zejména s ohledem na úspěšnost absolventů a jejich připravenost na trhu práce		
15. Velká část disponibilní pracovní síly s nevhodnou kvalifikací pro současný trh práce		
16. Přesun některých centrálních institucí a vedení velkých firem mimo region a s tím spojené snižování počtu vysoce kvalifikovaných pracovních příležitostí		

Opportunities - příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Zvyšování konkurenceschopnosti pracovních sil rozvojem obecně využitelných kompetencí ke zlepšení zaměstnatelnosti, tj. (a) informační způsobilosti, (b) znalosti světových jazyků (zejména angličtiny), (c) dalších kompetencí zařazených do Kompetenčního modelu MS kraje	19	1.
2. Cílená příprava lidských zdrojů pro strategická odvětví s vysokým růstovým potenciálem a pozitivním dopadem na tvorbu HDP, tj. zejména (a) informační technologie, (b) bezpečnost, (c) mechatronika, (d) nové materiály, (e) environmentální technologie, (f) obnovitelné zdroje	15	2.
3. Využití lidského potenciálu a rozšíření nabídky pracovních sil pro tradiční klíčová odvětví a profese poptávané na trhu práce – zejména v kvalifikovaných technických profesích a ve službách.	8	3.
4. Rozvoj podnikavosti a podpora podnikání jako přitažlivé formy pracovního uplatnění.	6	
5. Zvýšení podílu ekonomicky aktivních obyvatel motivací a vytvářením podmínek pro pracovní uplatnění nezaměstnaných občanů v MS kraji, včetně dlouhodobě a opakovaně nezaměstnaných.	1	
6. Zlepšení spolupráce mezi školami a zaměstnavateli a zavedení ratingu škol s vazbou na úspěšnost jejich absolventů na trhu práce.	1	
7. Cílená podpora motivace žáků a jejich rodin ke vzdělávání v technických profesích, včetně vyššího zapojení žen do přípravy na tyto profese.		
8. Zajištění, zpřístupnění a popularizace kvalitních informací o existující a očekávané poptávce na trhu práce.		
9. Rozvoj kapacit školicích zařízení se špičkovým technologickým vybavením a školicími programy pro praktickou přípravu budoucích i stávajících zaměstnanců		
10. Efektivní využití zdrojů ze strukturálních fondů pro rozvoj lidských zdrojů v kraji – zejména přípravou větších a systémových projektů na podporu definovaných strategických cílů.		

* Jedná se o kompetence (způsobilosti) určené na základě průzkumu poptávky mezi zaměstnateli v MS kraji – doplňující informace – viz dokument „Kompetenční model pro Moravskoslezský kraj – definice kompetencí“.

Threats - hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Nedostatečná reakce na globální trendy a lokální potřeby (inovace v technologiích, řízení, obchodu a marketingu, nabídce lidských zdrojů apod.)	12	1.
2. Nedostatečná dynamika rozvoje ekonomiky kraje a tím nízká tvorba pracovních příležitostí	12	1.
3. Pokračující nebo rostoucí migrace vzdělaných lidí mimo MS kraj	8	2.
4. Postupné a relativně rychlé vyčerpání mezinárodní konkurenční výhody založené na nízké úrovni mezd	6	3.
5. Rostoucí podíl neaktivních obyvatel (hrozba sociální exkluze a s ní související růst negativních sociálních jevů – kriminalita, drogová závislost, psychické problémy, relativně spokojené přežívání v pasti sociálních dávek apod.)	5	
6. Negativní a špatně zvládnutý dopad očekávaných a výrazných demografických změn s jejich vazbou na trh práce (stárnutí populace, z toho vyplývající potřeba důchodové reformy, včetně prodloužení hranice důchodového věku, potřeba řešení věkové diskriminace ze strany zaměstnavatelů, potřeba řízení imigrace a integrace – předcházení interkulturním střetům)	4	
7. Nízká efektivita prorůstových opatření (programů a projektů) veřejného sektoru – velké množství roztržitých a málo nebo špatně cílených iniciativ s nízkým dopadem, nedostatečná aktivita při využití příležitostí spojených se vstupem do EU, nadbytečné administrativní a organizační bariéry aj.		
8. Pokračující nebo jen pomalu eliminované negativní charakteristiky v nezaměstnanosti		

3 Strategické cíle

Prioritní oblast 2 – Úspěšní lidé
Přehled strategických cílů
1. Zvyšování konkurenceschopnosti pracovních sil rozvojem obecně využitelných kompetencí zařazených do Kompetenčního modelu MS kraje.
2. Cílená příprava lidských zdrojů pro strategická odvětví s vysokým růstovým potenciálem a pozitivním dopadem na tvorbu HDP.
3. Využití lidského potenciálu a rozšíření nabídky pracovních sil pro tradiční klíčová odvětví a profese poptávané na trhu práce.
4. Rozvoj podnikavosti a podpora podnikání jako přitažlivé formy pracovního uplatnění.

Strategický cíl 1	
Zvyšování konkurenceschopnosti pracovních sil rozvojem obecně využitelných kompetencí zařazených do Kompetenčního modelu MS kraje	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
1.1 Rozvoj informační způsobilosti (IZ) u co nejširšího spektra obyvatel MS kraje	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Snadná dostupnost kvalitních tréninkových programů IZ pro zájemce s různou úrovní ovládnání informačních a komunikačních technologií. . ➤ Rozšíření nabídky využití IT občanům – internetové kavárny, internetové koutky ve veřejně přístupných budovách apod. ➤ Rozšíření připravenosti učitelů ZŠ a SŠ k rozvoji IZ u žáků a studentů. ➤ Zavádění širokopásmového internetu – domácnosti. ➤ Zvyšování absorpční kapacity Moravskoslezského kraje k využití programů (stát, EU) – k rozvoji informační infrastruktury, zpřístupnění PC, využití pro rozvoj IZ.
1.2 Rozvoj dovednosti obyvatel komunikovat v cizím jazyce (zejména v angličtině)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora vzniku ucelené řady škol poskytujících vzdělání v anglickém jazyce (mateřská škola – základní škola – gymnázium) ➤ Trvalá rozvíjení kvality jazykového vzdělávání na školách v kraji ➤ Podpora jazykového vzdělávání učitelů ve světových cizích jazycích ➤ Rozšíření a snadná dostupnost kurzů angličtiny na základní úrovni pro všechny zájemce, se zvláštním zaměřením na zájemce ze skupiny nezaměstnaných, včetně nízko kvalifikovaných a starších osob. ➤ Zavedení dvojjazyčných (Č/A) ukazatelů (směrovníků) k významným institucím a památkám – služba pro zahraniční návštěvníky i podpora jazykového vzdělávání místních obyvatel. ➤ Využití digitalizace TV k vytvoření a provozování vzdělávacího kanálu MS kraje – cizojazyčné programy s titulky, využití pro další vzdělávací aktivity MS kraje. ➤ Vytváření a zpřístupnění e-learningových vzdělávacích programů. ➤ Zpracování slovníků základní terminologie pro technické obory.

1.3 Rozvoj kompetencí pro zlepšení zaměstnatelnosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příprava (<i>již probíhá v rámci projektu EQUAL</i>) a široké zpřístupnění programů pro hodnocení a rozvoj kompetencí definovaných v Kompetenčním modelu MS kraje pro: (a) školy – lepší příprava žáků a studentů pro trh práce a prevence nezaměstnanosti, (b) zaměstnance a zaměstnavatele - lepší využití pracovního i lidského potenciálu, (c) nezaměstnané – aktivní příprava na nové pracovní uplatnění, (d) obyvatele obecně – nástroj pro sebezpoznání a lepší využití vlastních schopností i pro lepší pochopení a komunikaci s ostatními. ➤ Zvyšovat kvalitu škol, zřizovaných krajem, jejich pravidelným ročním hodnocením a zveřejňováním výsledků na internetových stránkách kraje – podpořit hodnocení škol vazbou na úspěšnost absolventů a jejich připravenost pro trh práce ➤ Zajištění, zpřístupnění a popularizace kvalitních informací o existující a očekávané poptávce na trhu práce (<i>příprava již probíhá v rámci projektu EQUAL</i>).
--	--

Strategický cíl 2

Cílená příprava lidských zdrojů pro strategická odvětví s vysokým růstovým potenciálem a pozitivním dopadem na tvorbu HDP

OPATŘENÍ	AKTIVITY
2.1 Rozvoj vzdělávací kapacity institucí k přípravě lidí pro strategická odvětví	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj VOŠ a VŠ v definovaných oborech. ➤ Výstavba samostatné budovy Fakulty elektrotechniky a informatiky VŠB-Technické univerzity Ostrava. ➤ Zvýšení kapacity pedagogických pracovníků pro VŠ – zejména na fakultě bezpečnostního inženýrství (FBI), včetně podpory navazování zahraničních kontaktů. ➤ Zvyšování celkové vzdělanosti obyvatelstva a podílu absolventů vysokých škol. ➤ Motivační programy pro vzdělávání ve strategických oborech – finanční bonusy
2.2 Prevence odchodu vzdělaných lidí mimo MS kraj	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programy pro udržení a přilákání kvalifikovaných odborníků. ➤ Nabídka kvalifikovaných míst pro absolventy škol. ➤ Lobbying ve prospěch umístění resp. přesunu centrálních institucí do MS kraje . ➤ Cílený marketing a jednání s velkými firmami o umístění center služeb a vývojových center v MS kraji.
2.3 Cílená podpora motivace žáků a jejich rodin ke vzdělávání v technických profesích, včetně vyššího zapojení žen do přípravy na tyto profese	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mediální kampaně informující rodiče o příležitostech pracovního uplatnění v technických oborech a firmách v MS kraji. ➤ Příprava motivačně-vzdělávacích programů pro žáky škol (spolupráce zaměstnavatelů a učitelů). ➤ Podporovat projekty pro talentované děti (např. reprezentace kraje na celostátních a mezinárodních soutěžích). ➤ Krajský program „motivátor“ – výběr a příprava pedagogů škol k motivaci žáků pro studium a uplatnění se v technických oborech. ➤ Prezentace a propagace úspěšných absolventek technických oborů. ➤ Oborové burzy pracovních příležitostí. ➤ Zapojení národnostních menšin
2.4 Lepší uplatnění kvalifikovaných lidí v aplikovaném výzkumu a komerčním využití jeho	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj Vědecko-technologického parku a inovačních inkubátorů. ➤ Znalostní kempusy (propojení firem a univerzit). ➤ Zřizování a rozvoj center excelence.

výsledků	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora zakládání a rozvoje firem ke komerčnímu využití výsledků výzkumu.
----------	---

Strategický cíl 3

Využití lidského potenciálu a rozšíření nabídky pracovních sil pro tradiční klíčová odvětví a profese poptávané na trhu práce

OPATŘENÍ	AKTIVITY
3.1 Rozvoj kapacit školicích zařízení se špičkovým technologickým vybavením a školicími programy pro praktickou přípravu budoucích i stávajících zaměstnanců	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváření a provozování oborových center praktické přípravy v rámci MS kraje . ➤ Vytvoření a zavedení finančního modelu pro spoluúčast zaměstnavatelů na provozu center praktické přípravy.
3.2 Rozvoj systému celoživotního vzdělávání pro lepší přípravu a adaptaci na měnící se požadavky pracovního trhu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj sítě místních center celoživotního vzdělávání v MS kraji a jejich spolupráce při šíření nabídky vzdělávání. ➤ Využití kapacit existujících privátních vzdělavatelů pro celoživotní vzdělávání obyvatel MS kraje.

Strategický cíl 4

Rozvoj podnikavosti a podpora podnikání jako přitažlivé formy pracovního uplatnění

OPATŘENÍ	AKTIVITY
4.1 Cílená motivace učitelů, žáků a pomoc školám k systémovému rozvíjení podnikavosti	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Program pro popularizaci rozvoje podnikavosti na školách ➤ Metodická pomoc při rozvíjení podnikavosti žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech. ➤ Transfer know-how ze zemí, jež rozvíjejí podnikavost nejdéle a nejlépe
4.2 Bezbariérový přístup k přípravě na podnikání pro všechny zájemce	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Široká nabídka kurzů a poradenské asistence pro zájemce o podnikání a začínající podnikatele s využitím existující sítě Start Business Center, Regionálních poradenských a informačních center a dalších vzdělavatelů v MS kraji.
4.3 Propagace a oceňování úspěšných podnikatelů v MS kraji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zavedení ceny „Nejlepší podnikatel MS kraje“ (v různých kategoriích) a její využití k propagaci podnikání a úspěšných podnikatelů. ➤ Setkávání s podnikateli, prezentace, sdílení a využití zkušeností – využití spolupráce s Krajskou hospodářskou komorou.

Prioritní oblast 3 – Dynamická společnost

1 Analýza – souhrn

1.1 Sociální péče

Podobně jako v celé západní Evropě dochází v České republice ke stárnutí obyvatelstva. Tato stále větší skupina obyvatel má specifické potřeby, které je nutné zohlednit. Obce, v rámci péče o občany, zajišťují z převážné části péči o seniory. Kraje se zaměřují na zařízení s větší kapacitou klientů. Jedná se především o ústavy sociální péče.

Sociální péče není v Moravskoslezském kraji poskytována rovnoměrně. S ohledem na tyto rozdíly intenzity poskytovaných služeb a potřeby kraje je potřeba zřídit nová sociální zařízení a zavádět v větší míře terénní sociální služby.

1.2 Zdravotní péče

Zdravotnictví v Moravskoslezském kraji se výrazně neodlišuje od republikového průměru. Procesy ve zdravotních zařízeních jsou řízeny s ohledem na hospodárnost a efektivitu. Probíhá trend snižování lůžek v nemocnicích. Snižuje se počet akutních lůžek ve prospěch míst ošetřovatelských. Rozšiřuje se rovněž síť lékáren a výdejen léků. Střední délka života obyvatel Moravskoslezského kraje se zvyšuje, je však nižší než průměr ČR. Hlavními příčinami je vliv životního prostředí a nezdravý životní styl.

V oblasti zdravotnictví je potřeba klást důraz na prevenci a podporovat aktivní způsob života.

1.3 Sport

V Moravskoslezském kraji mají nejrozšířenější členskou základnu tyto druhy sportů: hokej, fotbal, florbal, hokejbal, házená, volejbal, atletika, basketbal, lyžování. Tyto sporty se v našem kraji provozují na velmi dobré profesionální úrovni. Mezi tradičně pořádané sportovní akce v regionu patří například Zlatá tretra, Valašská zima, Beskydská Regata na Žermanicích – jachting, Běh na Lysou horu, Běh na Kozubovou v Dolní Lomné, Kopřivnický drtič (cyklistický hobby maratón), Běh krajem Emila Zátopka, Kopřivnice a další.

Co se týče sportu, má Moravskoslezský kraj širokou členskou základnu, také možnost sportovního vyžití je pestrá.

1.4 Kultura

Kultura v Moravskoslezském kraji má svou dlouholetou tradici. Tradičními kulturními centry regionu jsou Ostrava a Opava. Z hlediska kultury setkávání kultury české s kulturou polskou je významným kulturním centrem i Český Těšín. Bohatý kulturní život je i v ostatních městech, ale často i vesnicích kraje.

Síť profesionálních divadel v Moravskoslezském kraji je nejhustší po Praze, muzejní síť uceleně pokrývá celý kraj, existuje řada profesionálních i amatérských hudebních, tanečních a národopisných souborů. Působí zde Janáčkova filharmonie. Na místní úrovni působí v kraji mimořádný počet občanských sdružení, jejichž deklarovaným účelem jsou aktivity v oblasti folkloru, tance, zpěvu, hudby a ochotnického divadla. V kraji má tradici celá řada národních i mezinárodních uměleckých přehlídek a festivalů.

Organizace a financování kultury v Moravskoslezském kraji závisí více na územních rozpočtech, vzhledem k nízkému podílu státu na financování kultury ve srovnání s kraji jako

je Praha, nebo jižní Morava. Trendem je financování kultury z jiných zdrojů – např. z nadací či formou dotací.

Dá se předpokládat, že v Moravskoslezském kraji se podaří během následujících let náprava nedostatků v péči o zajištění rozvoje hmotné kultury v kraji, tj. muzeí, galerií aj., které vznikly zpravidla podfinancováním těchto institucí za poslední dekádu okresy a státem.

Rizikem jsou nedostatečné prostředky na péči o nemovité kulturní památky a zvláště památky historicko-technického charakteru, např. areál Dolu Hlubina, koksovny a vysokých pecí Vítkovice, ale i památky, které ztrácejí své dosavadní hospodářské využití a jejichž nové využití by vyžadovalo značné investice i provozní náklady.

1.5 Volný čas

Možnosti trávení volného času jsou úzce spjaty s nabídkou kulturních a sportovních akcí. Mimo to se v našem regionu nachází Moravskoslezské Beskydy, které jsou hojně využívány po celý rok. Jedná se především o turistiku, cykloturistiku, paragliding. V zimě jsou s oblibou využívány sjezdovky a stále populárnějším se stává běh na lyžích. Většina sjezdovek a tras pro běžky je během sezóny dobře upravena. Do Moravskoslezského kraje zasahují také Oderské vrchy, které však nejsou turisty tak hojně využívány.

Na území MSK se nachází 5 552 zařízení (tj. 11 % ze všech zařízení ČR), sloužících dětem, žákům a studentům našeho kraje k výchovným, vzdělávacím či ozdravným účelům. Pro všechny formy rekreace a zájmové aktivity nejen dětí jsou ve velké míře využívány rekreační objekty, turistická zařízení, školská zařízení, ale i volné pozemky.

Problémem je výskyt sociálně patologických jevů. MSK patří mezi nejohroženější místa v České republice spolu s kraji Severočeským a Jihomoravským. Na celkové trestné činnosti dětí, mladistvých a mládeže se Moravskoslezský kraj podílí 26 %, tento poměr je zhruba stejný jako v minulých letech.

Hlavním cílem by mělo být snížení nárůstu negativních jevů u dětí a mládeže výchovou ve školách, a dalšími preventivními akcemi pořádanými sportovními, kulturními organizacemi a dalšími organizacemi zabývajícími se volným časem dětí. Od roku 2003 se v Moravskoslezském kraji kriminalita u dětí, mladistvých a mládeže snižuje, stále je však v porovnání s jinými kraji v ČR značně vysoká.

2 SWOT analýza

Oblast: Zdraví a sociální péče

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Dobrá dostupnost zdravotní péče na většině území	12	1.
2. Rozvinutý systém zdravotní péče	9	2.
3. Dostupnost základní sociální péče	9	2.
4. Relativně vysoký počet zařízení sociální péče	7,5	
5. Široké zapojení neziskových organizací v oblasti sociálních služeb	7	
6. Existence lázeňských zařízení	4	
7. Existence špičkových zdravotnických pracovišť	3,5	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Zvýšený výskyt některých onemocnění – např. nádorových, oběhové soustavy, alergií ve srovnání s průměrem za ČR	11	1.
2. Vyšší míra výskytu sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve srovnání s průměrem v ČR	9	2.
3. Nedostatečné řešení sekundární a terciální prevence a terapie drogových závislostí vč. koordinace protidrogové politiky	8	3.
4. Nedostatečný počet lékařů v některých oborech ve srovnání s doporučenými počty podle Ministerstva zdravotnictví ČR – např.: psychiatrie, ortopedie, klinické onkologie, kardiologie, diabetologie, alergologie, stomatologie	5	
5. Výrazný růst sociální exkluze	4	
6. Relativně ztížená dostupnost zařízení zdravotní a sociální péče v některých částech kraje	2	
7. Nedostatečná výše finančních zdrojů na zajištění poskytování sociálních služeb a nesystémovost přiznávání finančních prostředků v oblasti soc. péče a jejich další redistribuce		

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Zavedení komunitního plánování a standardů kvality v oblasti sociálních služeb	13	1.
2. Rozvoj terénních sociálních služeb	11	2.
3. Podpora neziskových subjektů působících v oblasti sociálních služeb	10	3.
4. Podpora programů zdravotní prevence	8	
5. Dlouhodobá a stabilní koordinace lůžkové kapacity nemocnic v rámci kraje	7	
6. Lepší prezentace sociálních služeb a její informační zajištění	2	
7. Možnost rozvíjet česko-polsko-slovenskou příhraniční spolupráci v poskytování zdravotní a sociální péče	1	
8. Vytvoření a implementace strategie protidrogové politiky MS kraje		

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Demografické změny – trend stárnutí obyvatelstva v kraji	17	1.
2. Neřešený konflikt mezi rostoucí finanční náročností na zajištění potřebné lékařské a sociální péče	10	2.
3. Nárůst počtu osob závislých na sociální péči	10	2.
4. Relativně nedostatečné personální zajištění některých lékařských služeb/oborů odborníky	5	
5. Zhoršování bezpečnosti občanů v důsledku kriminality v územích s vyšší koncentrací sociálně nepříznivých občanů	4	
6. Rostoucí počet obyvatel na jednoho lékaře a stárnutí lékařů v některých oborech zařízení ambulantní péče	3	
7. Problémy v občanském soužití ve vztahu k etnickým menšinám	3	

Oblast: Kultura, sport, volný čas

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Kulturně-historické bohatství kraje – zejména se jedná o památky, muzejní a umělecké sbírky, knihovní fondy, folklórní tradice, dochované průmyslové dědictví	15	1.
2. Celoročně dobré přírodní podmínky pro trávení volného času	12	2.
3. Pravidelné konání kulturních a sportovních akcí národního a mezinárodního významu	11	3.
4. Rozvinutý kulturní život národnostních menšin	4	
5. Existence kulturních zařízení celostátního významu v centrech kraje	3	
6. Rozvinutá síť kulturních zařízení	3	
7. Široké spektrum knihoven, včetně krajského centra knihovnických a informačních služeb	2	
8. Působení sportovních klubů na vrcholové, výkonnostní a rekreační úrovni v široké škále sportovních odvětví	2	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Nedostatečné zdroje na údržbu historických památek a sportovních zařízení	16	1.
2. Nedostatečná podpora kulturních a sportovních aktivit občanských sdružení	8	2.
3. Nedostatečná podpora subjektů organizujících volnočasové aktivity pro děti a mládež v okrajových částech kraje	3	3.

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Efektivní využití grantů na podporu kulturních, sportovních a volnočasových aktivit	9	1.
2. Spolupráce nestátních neziskových organizací v oblasti kultury, sportu a volného času a spolupráce veřejné správy a nestátních neziskových organizací navzájem	9	1.
3. Využití multikulturní různosti regionu	7	
4. Zpřístupnění školních sportovních zařízení a zařízení sportovních organizací široké veřejnosti pro využití volného času	7	
5. Rozvoj kulturních, sportovních a volnočasových aktivit se sousedními přeshraničními partnery a realizace mezinárodních akcí	7	
6. Rozšiřování a propojování nabídky služeb kulturních institucí a sportovních zařízení s ohledem na rozvoj cestovního ruchu	6	
7. Rozvoj aktivit zacílených na prevenci sociálně patologických jevů zejména mládeže	6	

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Nevratné škody na historických památkách v důsledku nedostatečných finančních zdrojů	11	1.
2. Nedocení kulturních, sportovních a volnočasových aktivit jako prevence sociálně patologických jevů	8	2.
3. Odliv mladých lidí s tvůrčími schopnostmi	7	3.

3 Strategické cíle

Prioritní oblast 3 – Dynamické společnost
Přehled strategických cílů
1. Vytváření podmínek pro aktivní a kvalitní využití volného času, jako důležité součásti podporující zdravý životní styl a prevenci sociálně negativních jevů.
2. Rozvoj kulturního života v kraji. Uchování a využití kulturního dědictví.
3. Zlepšení zdravotního stavu obyvatel zdravotní prevencí a zajištěním kvalitní zdravotní péče.
4. Udržení a rozvoj sítě sociálních služeb v rozsahu odpovídajícím potřebám v souladu se standardy kvality a optimalizace financování poskytovaných sociálních služeb.

Strategický cíl 1	
Vytváření podmínek pro aktivní a kvalitní využití volného času, jako důležité součásti podporující zdravý životní styl a prevenci sociálně negativních jevů.	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
1.1 Podpora rozvoje aktivit využití volného času	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programy zaměřené na volnočasové a sportovní aktivity, zejména dětí, mládeže, seniorů a handicapovaných ➤ Vytváření podmínek pro rozšíření zájmové činnosti ve školách ➤ Využívání školských zařízení pro volnočasové aktivity ➤ Participace dětí a mládeže na životě společnosti ➤ Podpora talentovaných dětí (v oblasti umělecké, sportovní) ➤ Informační systém o volnočasových a sportovních organizacích (informační centra mládeže) ➤ Koncepční spolupráce v oblasti cestovního ruchu a volnočasových aktivit (sportu) ➤ Spolupráce organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami - NNO, školská zařízení zřizovaná obcemi, krajem, státem ➤ Zpracování, aktualizace a realizace koncepce volného času v kraji
1.2 Podpora rozvoje sportovních aktivit podporujících zdravý životní styl	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programy neorganizované sportovní činnosti jako součást péče lidí o vlastní zdraví ➤ Podpora aktivit vedoucích k širšímu zapojení mládeže do sportovních klubů ➤ Využívání úspěšných sportovních klubů, sportovců a uměleckých sdružení k formování životního stylu ➤ Propagace zdravého životního stylu, rekreačního sportu, pohybových aktivit ➤ Zpracování, aktualizace a realizace koncepcí volného času a rozvoje sportu v kraji
1.3 Podpora aktivit zaměřených na prevenci sociálně negativních jevů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koordinace činnosti subjektů zajišťující prevenci sociálně negativních jevů ➤ Programy prevence sociálně negativních jevů (MŠMT, MSK)

Strategický cíl 2	
Rozvoj kulturního života v kraji. Uchování a využití kulturního dědictví.	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
2.1 Podpora rozvoje kulturních aktivit s důrazem na mladou generaci a uchování tradiční kultury v kraji a využití kultury národnostních menšin	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aplikace vícezdrojového financování (kraj, obce, stát) udržitelného rozvoje aktivit významných kulturních institucí v kraji ➤ Podpora mladých tvůrců v regionu ➤ Podpora publikační a nakladatelské činnosti reprezentující Moravskoslezský kraj ➤ Využití kulturního bohatství k vytváření nového image kraje ➤ Podpora rozšíření kulturní výměny se sousedními polskými a slovenskými regiony a partnerskými regiony na základě dohod
2.2 Rozvoj kulturních aktivit a využití památek a sbírkových fondů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajištění stabilních podmínek pro udržení a rozvoj páteřní muzejní sítě v kraji ➤ Zajištění stabilní podpory významným „kamenným“ divadlům v Moravskoslezském kraji. ➤ Zajištění stabilní podpory několika velkým a významným kulturním festivalům/národopisným přehlídkám, které budou sloužit jako tzv. „vlajkové kulturní akce“ Moravskoslezského kraje ➤ Zkvalitnění ochrany hmotného i nehmotného kulturního dědictví kraje ➤ Zlepšení současné prostorové, technické a personální situace významných vybraných kulturních zařízení.
2.3 Podpora dostupnosti veřejných služeb poskytovaných knihovnami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora rozvoje veřejných informačních služeb poskytovaných knihovnami a dalšími obdobnými institucemi ➤ Podpora rozvoje elektronických a internetových služeb knihoven vč. jejich síťování ➤ Rozšíření nabídky informací o kultuře a historii Moravskoslezského kraje, zlepšení přístupu veřejnosti k moderním informačním službám ➤ Podpora spolupráce knihoven a dalších subjektů pro zlepšení veřejných služeb a to především neziskových organizací.

Strategický cíl 3	
Zlepšení zdravotního stavu obyvatel zdravotní prevencí a zajištěním kvalitní zdravotní péče.	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
3.1 Podpora vytvoření efektivně fungující sítě poskytovatelů zdravotních služeb	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podílet se spolu se zdravotními pojišťovkami na rovnoměrné dostupnosti zdravotních služeb v kraji ➤ Zpřístupnění souhrnné informace o dostupnosti poskytovatelů zdravotních služeb obyvatelům ➤ Podpora obnovy a modernizace nákladného technického vybavení zdravotnických zařízení s ohledem na jeho dostupnost a efektivnímu využívání ➤ Podpora zavádění informačních technologií do zdravotnických zařízení
3.2 Podpora zdravého životního stylu a aktivity podporující zdravý životní styl	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajištění informovanosti obyvatel o preventivních programech ve zdravotnictví ➤ Podpora naplňování vybraných cílů programu „Zdraví 21“ ➤ Podpora neziskových organizací zajišťujících činnosti pro zdravý životní styl

Strategický cíl 4	
Udržení a rozvoj sítě sociálních služeb v rozsahu odpovídajícím potřebám v souladu se standardy kvality a optimalizace financování poskytovaných sociálních služeb.	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
4.1 Podpora komunitního plánování	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření podmínek pro širší zavádění komunitního plánování v obcích na území MS kraje. ➤ Podpora vzniku sítě poskytovatelů služeb odpovídajících potřebám na místní úrovni.
4.2 Podpora zavádění standardů kvality v sociálních službách	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb na území MS kraje. ➤ Transformace ústavů o velkém počtu uživatelů na zařízení komunitního typu, v němž je umožněno soužití mužů a žen, včetně podpory vzniku takovýchto zařízení. ➤ Podpora celoživotního vzdělávání pracovníků v sociálních službách, zvyšování kvalifikovanosti odborného personálu. ➤ Podpora změny vzdělanostní struktury personálu v sociálních službách - optimalizace počtu pedagogů, vychovatelů a sociálních pracovníků.
4.3 Podpora terénních sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora stávajících terénních služeb a vytváření podmínek pro zvýšení kapacity terénních služeb, zejména v oblastech, kde jednotlivé druhy služeb zcela chybí. ➤ Podpora rozvoje odlehčovacích služeb.
4.4 Podpora poskytování intervenčních služeb jako celku	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora poskytování intervenčních služeb v komplexech za účelem celistvého řešení vzniklých sociálních problémů. ➤ Zprostředkování informací potřebných k řešení obtížných sociálních situací občanů MS kraje jako prevenci sociálního vyloučení.

Prioritní oblast 4 – Efektivní infrastruktura

1 Analýza – souhrn

1.1 Voda

Pitnou vodou je zásobováno 95 % obyvatel, což je nadprůměr ČR. Dodávka pitné vody pro obyvatelstvo MSK je zajištěna do roku 2030. Se zásobováním vodou pro průmysl se nepředpokládají problémy při zachování současného stavu.

Na kanalizační síť je napojeno 74,1 % obyvatel, což je pod průměrem ČR. V dalších letech je potřeba zvýšit počet obyvatel připojených na kanalizační síť, a to především podporou výstavby nových kanalizací a rekonstrukcí stávajících spolu s výstavbou nových ČOV.

Informace o stavu podzemních vod jsou za rok 2003. Využití podzemních vod bylo poměrně nízké (1 %). Z hlediska podzemních vod suché období roku 2003 nelze považovat za extrémně suché. Zvýšené hodnoty některých ukazatelů jakosti vod byly naměřeny především v místech starých ekologických zátěží (např. s.p. DIAMO, pivovar Radegast Nošovice) nebo průmyslových podniků (ŽD Bohumín, Balakom Opava).

1.2 Odpady

Celkový podíl využitých odpadů je součtem hodnot recyklovaných a využitých odpadů, což představuje v roce 2001 55,4 % z celkového množství odpadů v MSK. Procento celkového využití odpadů v roce 2001 se přibližně shoduje s cíli stanovenými zákonem o odpadech.

Podíl využitých komunálních odpadů u předaných odpadů činil 152 709 t (cca 18 %) skládkovaných, 295 890 t (cca 35 %).

Odpadová databáze je nedostatečně spravována, chybí aktuální informace.

Uzavřené, technicky nevyhovující skládky odpadů, které vznikly v minulosti lze považovat za staré ekologické zátěže. Zejména ostravsko-karvinská průmyslová aglomerace je charakteristická řadou probíhajících asanačně rekultivačních staveb, kde jsou využívány především odpady a materiály z těžby uhlí, stavební odpady a vybrané druhy odpadů z energetiky.

1.3 Ovzduší

Kladným bodem je pokračující trend snižování imisního zatížení oxidem siřičitým. Záporům jsou stále přetrvávající zvýšené hodnoty znečištění poletavým prachem a překračování imisních limitů PAU a TOC (Ostrava, Karvinsko) a stagnující hodnoty emisí NO_x.

1.4 Hluk

Je zpracována mapa hlukové zátěže obyvatelstva pro ŘSD ČR Ostrava kolem silnic I.třídy, taktéž jsou zpracovány studie hlukové zátěže v rámci příprav rekonstrukce železničního koridoru (Přerov-Žilina).

Při projektování nových staveb se již k hlukové zátěži přihlíží.

Negativním bodem je stále přetrvávající hluková zátěž v centrech měst, v důsledku nevhodného uspořádání zástavby.

1.5 Dopravní infrastruktura

Mezinárodní silniční i železniční doprava v Moravskoslezském kraji má výrazně tranzitní charakter, krajem prochází větev VI.B multimodálního koridoru Transevropské sítě TEN a mezinárodní dopravní osy sever-jih E 75 a E 462.

V Moravskoslezském kraji chybí připojení na dálniční síť České republiky i sousedních států - snižuje to jeho atraktivitu pro potenciální investory a proto prioritou rozvoje páteřní dopravní sítě v kraji je vybudování dálnice D47.

Síť silnic I., II. a III. třídy v Moravskoslezském kraji je poměrně hustá, její délka dosahuje celkem 3410 km, v současnosti jsou hlavními silničními tahy R48 a I/11 a další prioritou jsou proto přeložky a rekonstrukce stávajících komunikací R48, I/11 a I/57. V horských oblastech je hlavním problémem technický stav komunikací.

Problémem je rovněž nevyhovující infrastruktura hraničních přechodů – především na severovýchodě jsou zatíženy intenzivními dopravními pohyby a snížená dopravní obslužnost je v okrajových a podhorských oblastech kraje

V Moravskoslezském kraji je celkem 677 km železničních tratí, krajem prochází značná část 2. železničního koridoru, jehož výstavba je dokončena. Na trase III. koridoru je nutné dokončit úsek Dětmárovice – Mosty u Jablunkova, státní hranice, který je nejvýznamnějším železničním spojením ČR se Slovenskem.

Dopravní infrastrukturu doplňuje Letiště Mošnov s vysokým potenciálem pro další rozvoj

Organizaci veřejné dopravy v jádrové části kraje zajišťuje postupně se rozvíjející ODIS.

1.6 Energetika

Moravskoslezský kraj je významným odběratelem elektrické energie – její spotřeba je v kraji vyšší než výroba. Největším dodavatelem el. energie je Elektrárna Dětmárovice (výkon 800 MW). Obnovitelné zdroje energie jsou využívány pouze v omezeném rozsahu.

Kraj se vyznačuje dobrou dostupností k rozvodům zemního plynu, kromě některých částí okresu Bruntál

1.7 Telekomunikace a ICT

Pokrytí u všech mobilních sítí již dosahuje téměř 100 % obyvatelstva. Kraj má v rámci ČR nižší vybavenost telefonní linkou i internetovým připojením, nicméně se rychle rozvíjí pokrytí kraje vysokorychlostním připojením k internetu pomocí ADSL i bezdrátovým připojením

1.8 Prevence rizik

Nekontrolovatelné úniky metanu se projevují nejvíce na Ostravsku. Je potřeba je nadále monitorovat a omezovat v rámci likvidace starých ekologických zátěží.

Je potřeba pokračovat v pozemkových úpravách v okolí vodních toků za účelem zvyšování retenční schopnosti krajiny a prevence přen ničivými následky povodní. Omezit povolování staveb v záplavových územích.

Oblast prevence závažných havárií je zabezpečena povinnostmi podniků vyplývajícími ze zákona 353/1999 Sb.

2 SWOT analýza

Oblast: Efektivní infrastruktura

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Dostatečné zdroje pitné vody a to jak podzemní tak povrchové.	10	1.
2. Dostatečná kapacita přenosové soustavy elektrické energie a plynu včetně kapacitních zásobníků plynu a ropných produktů.	8	2.
3. Vysoký podíl obyvatel napojených na veřejné vodovody.	5	3.
4. Dostatečná přenosová kapacita vodovodních sítí.	3	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Morální a technická zastaralost inženýrských sítí, vodovodů, kanalizací, ČOV, veřejného osvětlení.	10	1.
2. Nízký podíl domácností připojených na kanalizaci.	8	2.
3. Nižší míra připojení k internetu v kraji, nedostatečný přístup k vysokorychlostnímu internetu na venkově.	8	2.

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Modernizace a rozšíření technické infrastruktury inženýrských sítí a zásobování energiemi s důrazem na úspory a ochranu životního prostředí.	11	1.
2. Zabezpečení maximálně možného financování z fondů EU na pozadí dostatečně v předstihu připravených projektů.	10	2.
3. Rozšíření dostupnosti a zkvalitnění připojení k vysokorychlostnímu internetu.	3	3.
4. Vybudování Krajského integrovaného bezpečnostního centra.	2	

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Nedostatečné financování z rozpočtů státu, kraje, měst a obcí a nedostatečná schopnost zajistit financování z fondů EU.	17	1.
2. Přejít spotřebitelů od ušlechtilých zdrojů energie k méně hodnotným zdrojům.	8	2.
3. Závislost na centrálních zdrojích v souvislosti s přerušením dodávek energií.	1	3.

Oblast: Životní prostředí

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Dostatek vodních zdrojů, nadprůměrný podíl obyvatel připojených na vodovodní řad.	15	1.
2. Fungující systém sledování úrovně znečištění ovzduší, monitoring imisního zatížení obyvatelstva znečišťujícími látkami v ovzduší.	8	2.
3. Zavedený systém zpětného odběru obalových odpadů a dostatečné procento zpětného využívání odpadů v průmyslu.	7	3.
4. Existence systému managementu krizových situací, ohrožujících životní prostředí a zdraví obyvatel.	6	
5. Funkční systém monitoringu a prognózy povodňových stavů.	2	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Velkoplošné poškození krajiny v důsledku dlouhodobé těžební i průmyslové činnosti zvyšující nároky na údržbu infrastruktury včetně výstupů metanu.	20	1.
2. Existence starých ekologických zátěží urbanizovaných územích.	19	2.
3. Přetrvávající zvýšené znečištění NOx, poletavým prachem, překračování imisních limitů.	9	3.
4. Nedostatečná infrastruktura komplexního nakládání s odpady.	6	
5. Malé procento obyvatel menších obcí připojených na veřejnou kanalizaci a ČOV.	5	
6. Přetrvávající organické znečištění malých vodních toků a bodové znečištění vod v průmyslových oblastech.	3	
7. Překračování imisních limitů TOL a PAU (Ostrava, Karviná).	3	
8. Vysoká produkce průmyslových odpadů.	3	
9. Nedostatečně řešena obnova přirozených funkcí krajiny v rámci protipovodňových opatření.	3	
10. Zdravotní rizika plynoucí ze znečištěného životního prostředí v jádru aglomerace.	2	
11. Vysoká úroveň hluku a emisí z dopravy.	1	

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Zlepšování jakosti povrchových vod za účelem zvýšení rekreačních aktivit a biodiverzity na vodních tocích.	10	1.
2. Zvýšení využívání obnovitelných, alternativních zdrojů energie, zejména využití biomasy.	9	2.
3. Zlepšování retenční schopnosti krajiny a revitalizace vodních toků k omezení účinků velkých vod.	7	3.

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Rizika pro zdraví obyvatelstva v důsledku znečištění životního prostředí dopravou, zvýšené emise výfukových plynů a hladiny hlukové zátěže.	11	1.
2. Bezpečnostní rizika plynoucí z koncentrace potenciálně nebezpečné průmyslové výroby v části kraje a dopravy nebezpečných látek v něm.	8	2.
3. Stávající kontaminace půdy a podzemních vod v průmyslových areálech v urbanizovaných územích, zabraňující jejich dalšímu využití.	7	3.

Oblast: Dopravní infrastruktura

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Z pohledu perspektivních dopravních tras výhodná poloha regionu na mezinárodní dopravní křižovatce Čechy, Slovensko, Polsko a Rakousko s výhodnou pozicí do východních zemí včetně velmi výhodných geografických podmínek (Moravská brána).	16	1.
2. Letiště pro mezinárodní provoz na území regionu s perspektivou výrazného rozvoje.	15	2.
3. Vedení větve VI.B Multimodálního koridoru trans-evropské komunikační sítě TEN a evropských komunikačních tahů „E“ Moravskoslezským krajem.	8	3.
4. Relativně hustá síť silnic I. třídy a železničních tratí.	7	
5. Dokončená výstavba 2. železničního koridoru Českých drah.	4	
6. Výhodné podmínky pro rozvoj logistických center a kombinované dopravy – souběh všech druhů dopravy.	3	
7. Existence strategické krajské dopravní koncepce rozvoje dopravní infrastruktury v návaznosti na okolní regiony a státy.	2	
8. Předpoklady pro výrazně rozvinutou veřejnou autobusovou a železniční dopravu, především v centru regionu (blízkost velkých měst).	2	
9. Podmínky pro vybudování vodní cesty s napojením na mezinárodní síť (Kozle-Bohumín).	1	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Chybějící napojení regionu na českou a evropskou dálniční síť.	26	1.
2. Nevyhovující stav většiny silnic I. třídy (technický stav, šířkové vedení).	11	2.
3. Dopravní problémy v centrech měst (nevyřešené obchvaty některých měst obcí - zátěž pro životní prostředí a kvalitu života).	10	3.
4. Neodpovídající stav komunikací sítě TINA a sítě „E“, které prochází Moravskoslezským krajem, jejich významu a evropskému standardu.	10	3.
5. Příjezdové komunikace do centra regionu a jeho propojení se sousedními městy a příhraničními oblastmi jsou na hranici kapacit a technické způsobilosti.	7	
6. Absence rychlého a kapacitního spojení měst s letištěm Ostrava - Mošnov.	7	
7. Dosud nezapočatá optimalizace III. železničního koridoru Českých drah na území MSK.	6	
8. Technický stav silnic nižší třídy v podhorských oblastech kraje.	5	
9. Absence systémové koordinace finančních zdrojů pro rozvoj dopravní infrastruktury.	4	
10. Absence logistických center pro využití kombinované přepravy a překladiště zboží.	3	
11. Nevyhovující infrastruktura hraničních dopravních přechodů.	2	
12. Absence vzájemné koordinovanosti v řešení dopravy v okrajových částech regionu (souběžnost tras, vysoké procento ztrátovosti spojů, klesá obslužnost menších obcí a okrajových částí regionu).	2	
13. Absence větších zachytných parkovišť, garážových objektů a přestupních terminálů z individuální automobilové dopravy, příměstské železniční a autobusové dopravy na městskou hromadnou dopravu.	2	
14. Morální a technická zastaralost železničních tratí nižšího významu (spodek, přejezdy, zabezpečení, rychlost)	1	
15. Nevyhovující dopravní napojení na okolní státy.	1	
16. Nedostatečné napojení cyklotras na dálkové trasy	1	

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Dobudování větve VI.b multimodálního Evropského dopravního koridoru vedoucího regionem, zahrnující dálnici D47 a II.železničního koridor jako dopravní osy regionu.	22	1.
2. Rozvoj mezinárodního letiště Ostrava – Mošnov.	19	2.
3. Zvýšení dopravní dostupnosti kraje z hlediska vnitrozemské i evropské dopravní sítě, které umožní oživení ekonomického rozvoje (podnikání, příliv zahraničního kapitálu, přístup na mezinárodní trhy).	12	3.
4. Vybudování vysokorychlostní železnice, která by region napojila na Prahu a hlavní města sousedních států za podmínky minimalizace dopadů na životní prostředí	7	
5. Optimalizace integrovaného dopravního systému veřejné dopravy na území kraje s důrazem na stávající a nová železniční spojení měst.	7	
6. Využití financování z fondů, protože oblast dopravní infrastruktury je jednou z prioritních oblastí fondů EU.	7	
7. Vybudování logistických center a terminálů kombinované dopravy v místech křížení a souběhu všech druhů dopravy jako perspektivních obchodních míst na osách sever-jih a východ-západ.	4	
8. Synergické efekty ze zlepšení technického stavu silnic II. a III. třídy a železničních tratí, vč. regionálních (nástroj rozvoje venkova a cestovního ruchu, zlepšení dopravní obslužnosti, snížení nehodovosti).	2	
9. Podpora a preference dopravy šetrné k životnímu prostředí ve městech – pěší, cyklistické a veřejné osobní (přeložky hlavních tahů mimo centra, zvýšení bezpečnosti).	2	
10. Splavnění řeky Odry do Bohumína, přístup regionu k evropským vodním cestám.	1	
11. Rozšíření sítě cyklostezek/cyklotras s celostátním napojením.	1	
12. Možnost spolupráce veřejného a privátního sektoru při financování infrastrukturních staveb.	1	
13. Řešení těžké automobilové dopravy ve spolupráci s Polskem a Slovenskem.	0	

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Zpoždění v budování a modernizaci mezinárodních tahů (dálnice, železnice, letiště, splavnění Odry) v důsledku omezení investičních možností nebo v důsledku nedostatečné majetkoprávní připravenosti.	24	1.
2. Zpoždění budování a modernizace navazujících regionálních dopravních cest (silnice, železnice, logistická centra, parkoviště).	13	2.
3. Nárůst těžké automobilové dopravy s nedostatečnou schopností ovlivňovat z toho vyplývající negativní vlivy na ŽP a technický stav silnic.	11	3.
4. Opoždění výstavby III. železničního koridoru jako hlavního spojení se Slovenskem.	8	
5. Nárůst individuální dopravy vlivem nekoordinované nabídky hrom. dopravy.	8	
6. Nekoordinovanost priorit a postupu výstavby dopravní infrastruktury v ČR, Polsku a SR.	4	
7. Zpoždění výstavby a modernizací silnic nižší třídy.	4	
8. Ekologická omezení komplikující přípravu a výstavbu nové dopravní infrastruktury	4	
9. Zastarávání městských dopravních sítí pro nedostatek financí na jejich zásadní rekonstrukce.	3	
10. Zhoršující se dopravní obslužnost regionu, rovněž vlivem technického stavu dopravní infrastruktury.	2	
11. Nedostatečná podpora tvorby záchytných parkovišť a přestupních terminálů s důsledkem zahlcenosti center měst a neschopnosti uplatnit ochranu životního prostředí.	2	

12. Nevyhovující stav dopravní sítě ve vazbě na potřeby místní ekonomiky.	2	
13. Útlum provozu a zánik regionálních železničních tratí	1	

3 Strategické cíle

Prioritní oblast 4 – Efektivní infrastruktura
Přehled strategických cílů
1. Zajištění dobudování dopravní infrastruktury, která je součástí transevropské dopravní sítě: dálnice D47, rychlostní silnice R48, silnice I/11, III. železniční koridor a letiště Ostrava
2. Zvýšení kvality dopravní obslužnosti Moravskoslezského kraje zlepšením stavu sítě silnic II. a III. třídy a místních komunikací; zvýšení propustnosti státních hranic
3. Zvýšení podpory dopravy šetrné k životnímu prostředí, kombinované dopravy a dopravní obslužnosti spojené s rozvojem hromadné dopravy pomocí integrovaných dopravních systémů s cílem udržení nebo navýšení podílu veřejné dopravy na celkové přepravě osob.
4. Modernizace a rozšíření kapacity infrastruktury technických inženýrských a energetických sítí. Podpora rozvoje informační společnosti.
5. Ochrana složek životního prostředí a rozvíjení systému krizového řízení v oblasti ŽP.
6. Zlepšení systému nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží.

Strategický cíl 1	
Zajištění dobudování dopravní infrastruktury, která je součástí transevropské dopravní sítě: dálnice D47, rychlostní silnice R48, silnice I/11, III. železniční koridor a letiště Ostrava	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
1.1 Rozšíření funkce a kapacity mezinárodního letiště Ostrava a zlepšení jeho dopravního spojení s centrem regionu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšíření mezinárodní a regionální funkce Letiště Ostrava, a.s. pro osobní a nákladní dopravu. ➤ Zvýšení kapacity letiště. ➤ Zajištění dostatečného dopravního napojení letiště na Ostravu, okolní města a regiony. ➤ Posílení a rozvoj podnikatelských aktivit v prostorách letiště ➤ Realizace integrovaného projektu Národního centra pro bezpečnost ➤ Podpora rozvoje nových studijních oborů v oboru letecké dopravy na TU v Ostravě.
1.2 Dobudování silniční sítě, která je součástí transevropských dopravních tras	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dálnice D47 ➤ Rychlostní silnice R48 – rozšíření na čtyřpruhový profil v celém rozsahu ➤ Silnice I/11 – výhledově rozšíření na čtyřpruhový profil v souvislosti se vstupem strategického investora do kraje
1.3 Dobudování páteřní silniční sítě vč. napojení na dálnici D 47 a D1 a transevropské dopravní sítě	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobudování páteřní silniční sítě (tj. rychlostní komunikace a silnice I. třídy) na požadovaný standard vč. obchvatů měst v návaznosti na strategii Polska, Slovenska a sousedních krajů České republiky a dále s vazbou na urychlené dobudování dálnice D47, D1 a rychlostní komunikace R48, které jsou zahrnuty do sektorového plánu MDS ČR.

1.4 Zahájení výstavby III. železničního koridoru na všech připravovaných úsecích	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokončit přípravu projektové dokumentace a zahájit stavbu na všech úsecích Dětmovice – Mosty u Jablunkova
---	---

Strategický cíl 2

Zvýšení kvality dopravní obslužnosti Moravskoslezského kraje zlepšením stavu sítě silnic II. a III. třídy a místních komunikací; zvýšení propustnosti státních hranic

OPATŘENÍ	AKTIVITY
2.1 Výstavba, modernizace a rekonstrukce silnic II. a III. třídy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokračování v programu obnovy a rozvoje silnic II. a III. třídy na základě analýzy stavu, nutnosti bezpečnostních opatření a dostupnosti finančních zdrojů. ➤ Zabezpečení finančních prostředků včetně možnosti zapojení soukromého kapitálu, čerpání fondů EU a využívání půjček a dotací zahraničních finančních institucí. ➤ Pokračování v realizaci mostního programu a opěrných zdí. ➤ Příprava modernizace a investiční strategie silniční sítě pro příští programové období
2.2 Zvýšení propustnosti státních hranic a rozvoj dopravní obslužnosti a infrastruktury v příhraničních regionech	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizace a rozšíření infrastruktury pro překračování hranice a související infrastruktury ➤ Rozvoj silniční sítě příhraničních regionů ➤ Podpora dopravní obslužnosti pro zvýšení realizačních předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu

Strategický cíl 3

Zvýšení podpory dopravy šetrné k životnímu prostředí, kombinované dopravy a dopravní obslužnosti spojené s rozvojem hromadné dopravy pomocí integrovaných dopravních systémů s cílem udržení nebo navýšení podílu veřejné dopravy na celkové přepravě osob.

OPATŘENÍ	AKTIVITY
3.1 Rozvoj integrovaného dopravního systému na území kraje a podpora regionální veřejné dopravy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšíření DIS do okolních měst a obcí ➤ Zvýšení atraktivity hromadné dopravy dobudováním související infrastruktury (záchytná parkoviště, přestupní terminály a uzly) a modernizací vozového parku. ➤ Zajištění spolupráce přepravců v oblasti hromadné dopravy a zvýšení informovanosti o nabídkách služeb ve veřejné dopravě.
3.2 Zvýšení podpory dopravy šetrné k životnímu prostředí a bezpečnosti na silniční síti ve městech a obcích	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšířit infrastrukturu pro pěší a cyklistickou dopravu ➤ Zavést opatření na průtazích sídelními útvary pro zvýšení bezpečnosti a preferenci hromadné dopravy
3.3 Výstavba logistických center a terminálů kombinované dopravy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora budování logistických center jako standardních součástí vyspělých dopravních systémů podporující kombinovanou dopravu a komerční aktivity. ➤ Aktivní a navazující účast v mezinárodních dohodách a komisích vytvářejících předpoklady pro mezinárodní dohodu o splavnění řeky do Bohumína

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečení přípravy na splavnění oderské vodní cesty do Bohumína s vazbou na železniční, silniční přepravu a protipovodňovou ochranu.
3.4. Revitalizace sítě regionálních železničních tratí a související infrastruktury spojené s rozvojem veřejné dopravy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posílení důležitých dopravních vazeb a omezení regionálních železničních tratí bez ekonomického a dopravně-obslužného přínosu.

Strategický cíl 4

Modernizace a rozšíření kapacity infrastruktury technických inženýrských a energetických sítí. Podpora rozvoje informační společnosti.

OPATŘENÍ	AKTIVITY
4.1 Dobudování a modernizace technické infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobudování chybějící technické infrastruktury a modernizace stávajících sítí, tj. zejména zásobovacích a rozvodných vodovodních a kanalizačních řadů sítí, s cílem snížit ztrátovost v přenosech energie a vody
4.2 Podpora rozvoje informačních technologií v kraji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora napojení na mobilní a internetovou síť v okrajových a obtížně dostupných částech ➤ Rozšíření stávající informační a komunikační infrastruktury pro zajištění přístupu ke službám veřejné správy ➤ Podpora zavádění nových informačních technologií v kraji
4.3 Rozšíření energetických zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj regionálních energetických zdrojů, podpora navýšení podílu alternativních zdrojů energie

Strategický cíl 5

Ochrana složek životního prostředí a rozvíjení systému krizového řízení v oblasti ŽP

OPATŘENÍ	AKTIVITY
5.1 Čištění odpadních vod	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prevence plošného i bodového znečištění a zlepšení kvality povrchových vod ➤ Zvýšení kapacit a účinnosti existujících čistíren odpadních vod (ČOV) ➤ Výstavba kanalizačních sítí a nových ČOV pro dosažení evropských standardů ➤ Zvýšení podílu obyvatel napojených na kanalizaci ➤ Zajištění mechanicko-biologického čištění odpadních vod ve všech obcích nad 2000 ekvivalentních obyvatel ➤ Podpora výstavby infrastruktury pro biotechnologické postupy čištění odpadních vod v malých sídlech pod 2000 ekvivalentních obyvatel
5.2 Ochrana a využití vodních zdrojů, protipovodňová ochrana	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora akumulací vodohospodářské funkce krajiny jako prevence proti velkoplošným povodním prostřednictvím zvyšování retenční kapacity území a snižování odtoku ➤ Zajištění výroby pitné zdravotně nezávadné vody z podzemních i povrchových zdrojů ➤ Podpora trvale udržitelného využívání zdrojů pitných, léčebných a minerálních vod.

5.3 Snižování znečištění ovzduší	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Snižování produkce emisí ➤ Snižování energetické náročnosti a podpora využívání obnovitelných zdrojů energie ➤ Podpora veřejné hromadné dopravy a cyklistické dopravy ➤ Snižování dopravní intenzity, především individuální automobilové dopravy ve městech s cílem snížení emisí a hluku ➤ Podpora zavádění systémů environmentálního managementu a čistší produkce zejména v malých a středních podnicích.
5.4 Snížení hlukové zátěže obyvatelstva	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření mapy hlukové zátěže větších měst a okolí hlavních dopravních tahů ➤ Aplikace protihlukových opatření při výstavbě a opravě dopravních koridorů ➤ Doplnění hlukových bariér v extrémně hlukově zatížených lokalitách
5.5 Krizové řízení v oblasti životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prevence velkých technologických havárií s dopadem na obyvatelstvo a životní prostředí ➤ Snižování rizik vyplývajících z havárií při transportu nebezpečných látek ➤ Vytvoření systému komunikace mezi obyvateli, podniky a veřejnou správou, zapojení veřejnosti do procesu projednávání a zvýšení připravenosti obyvatel na případnou havárii ➤ Zhodnocení zranitelnosti území potenciálně ohrožených haváriemi, včetně zhodnocení konkrétních rizik pro tato území ➤ Zpracování havarijních plánů včetně plánů odstranění dopadů do životního prostředí ➤ Vytvoření a udržování fungujícího systému managementu bezpečnosti u provozovatelů s významnými riziky

Strategický cíl 6

Zlepšení systému nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží

OPATŘENÍ	AKTIVITY
6.1 Zlepšení systému nakládání s odpady	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoření krajského integrovaného systému nakládání s komunálními odpady ➤ Vybudování Krajského integrovaného centra využívání komunálních odpadů Moravskoslezského kraje ➤ Omezování vzniku odpadů ➤ Podpora sběru, třídění a využívání komunálních odpadů; zvýšení podílu jejich materiálového i energet. využití ➤ Podpora vývoje technologií v oblasti využití odpadů ➤ Omezení převažujícího a z hlediska životního prostředí nevhodného způsobu zneškodňování odpadů skládkováním ➤ Řešení specifických problémů odpadového hospodářství v kraji - kaly z ČOV, kompostovatelné odpady, ocelářské kaly, plasty a papír z třídění komunálního odpadu.
6.2 Odstraňování starých ekologických zátěží	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urychlení řešení problematiky rizikových ekologických zátěží ➤ Revitalizace území starých průmyslových areálů, nevyužívaných staveb i obytných celků ➤ Stanovení způsobů a koordinace postupů dekontaminace s podmínkami budoucího využití území (brownfields) ➤ Řešení problematiky spojené s útlumem těžby uhlí (včetně problematiky výstupu metanu) ➤ Dorešení způsobu financování odstraňování škod

Prioritní oblast 5 - Vzkvétající území

1 Analýza – souhrn

Moravskoslezský kraj je se svými 1 260 277 obyvateli v roce 2003 nejlidnatějším krajem v ČR. Na 7 % rozlohy České republiky žije 12,3 % populace. V kraji se uplatňují dva značně odlišné typy osídlení: velké průmyslové aglomerace s vysokou koncentrací obyvatelstva v centrální ostravsko-karvinské části, a převážně zemědělské, horské a podhorské oblasti řídkěji osídlené na západě a jihovýchodě kraje.

Jádrová část kraje v okolí měst Ostrava, Havířov, Karviná a Frýdek-Místek patří k nejhustěji osídleným oblastem České republiky. Pro kraj je typické, že ve městech nad 20 tisíc obyvatel žije většina, to je 62 % obyvatel kraje (12 % nad průměrem ČR - nejvíce po Praze). Téměř polovina obyvatelstva bydlí v 5 městech s více než 50 tisíci obyvateli. V obcích do 2 tisíc obyvatel žije pouze necelých 15 % populace. Velká města v jádrové části kraje trpí vysokou nezaměstnaností a jsou ohrožena odchodem majetnějších a mladších skupin obyvatel mimo tato města, pokud nedojde k zlepšení prostředí v těchto městech.

Existují velmi řídko osídlené oblasti s hustotou pod 10 obyvatel na km² (Vítkovsko, Rýmařovsko, Osoblažsko) s tendencí k vyliďňování a nárůstu nezaměstnanosti. V menších vesnicích v těchto oblastech kraje je nedostatečná dostupnost základní občanské vybavenosti a služeb (školy, zdravotnická zařízení) a zhoršila se dopravní obslužnost. Situace zde je navíc komplikována místně vyšším zastoupením sociálně slabých skupin populace, které mají výrazně pasivní chování v ekonomicky zhoršených podmínkách. Pracovní místa, která jsou dnes k dispozici v zemědělských podnicích, nemohou na vesnicích pokrýt poptávku po zaměstnání. V řadě venkovských obcí není dobudována infrastruktura.

V kraji jsou zastoupeny méně úrodné podhorské a horské oblasti vhodné pro extenzivní a ekologické hospodaření, chov skotu a ovcí, s důležitou funkcí krajiny tvorby a životního prostředí (multifunkční zemědělství a environmentální služby). Z celkové výměry zemědělské půdy je 63,1 % orné půdy a 30,5 % zaujímají louky a pastviny. Lesnatost je 35,4 %. Je patrný úbytek zemědělské půdy, většinou neúrodnější plochy v blízkosti měst na výstavbu obchodních řetězců.

Stav životního prostředí kraje je determinován rozdílným přírodním charakterem i odlišným ekonomickým vývojem jeho jednotlivých oblastí. Nejzávažnější dopady na životní prostředí se koncentrují do střední a severovýchodní části kraje (Ostravsko, Karvinsko, Třinecko). Vlivem důlní činnosti v regionu dochází ke změnám reliéfu krajiny díky poklesům území a vršením odvalů. Sekundárním jevem je pak vznik různě velkých vodních ploch v místech poklesů a na okrajích odvalů. Důlní projevy jsou koncentrovány hlavně v oblasti Karvinska, kde těžba ještě nebyla ukončena, v ostravské části regionu, kde se sice už netěží, stále dochází k výstupům metanu.

Za staré ekologické zátěže lze považovat především uzavřené, technicky nevyhovující skládky odpadů, které vznikly v minulosti nebo byly provozovány na základě zvláštních podmínek, a staré ekologické zátěže, které jsou spjaté s procesem privatizace, zejména průmyslových podniků. Mnoho skládek již bylo rekultivováno (z prostředků SFŽP), na řadě průmyslových lokalit probíhá sanace (z prostředků FNM ČR), u dalších se očekává zahájení sanačních prací v r. 2006.

Díky emisním limitům a emisním stropům vyplývajícím ze zákona o ochraně ovzduší dochází k mírnému poklesu negativních vlivů dálkových přenosů emisí, hlavně u oxidů síry. Naopak negativním jevem je nárůst znečištění ovzduší oxidy dusíku a dalšími znečišťujícími látkami z

výfukových plynů v městských centrech a v okolí hlavních silničních komunikací způsobený stoupajícím objemem jak vnitrostátní dopravy, tak mezinárodní kamionové přepravy. Soustředěná intenzivní doprava v sídlech nepříznivě zvyšuje i hlukovou zátěž. Přetrvává problém zvýšeného znečištění ovzduší poletavým prachem a polyaromatickými uhlovodíky především v ostravsko-karvinské průmyslové aglomeraci a přilehlých územích.

Kvalita vody v povrchových tocích se celkově významně zlepšila a pro nejbližší období lze oprávněně předpokládat, že tento pozitivní vývoj bude dále pokračovat, byť již se snižující se tendencí. Problém organického znečištění přetrvává převážně jen na drobných tocích z důvodu většinou nedostatečně čištěných splaškových vod z malých obcí a sídel.

Lokality typu brownfields (areály, které jsou vlivem minulého využívání ekologicky či jinak postižené a vyžadují prostředky pro svou regeneraci) jsou pro umístění investorů použitelné pouze částečně. V dnešním modelu (soutěže s greenfieldy) lze prakticky nabízet pouze „minulý brownfield“, to znamená lokalitu, která již regenerací prošla. A vzhledem k nákladům a budoucím výnosům (cena za regeneraci se může pohybovat od 500 do 1000 Kč za m², cena průmyslových zón při prodeji investorům se pohybuje od 1 do 200 Kč za m²) jsou tyto projekty ve velké míře nákladem veřejného sektoru. V Moravskoslezském kraji bylo identifikováno 216 lokalit o celkové rozloze 2 269 ha, z čehož bývalé průmyslové lokality představují 43 %. Vytvořená databáze brownfields, spravovaná agenturou CzechInvest, slouží k identifikaci lokalit a jejich charakteristice.

Součástí Moravskoslezského kraje jsou také území s významnými a cennými přírodními zvláštnostmi, chráněnými v rámci tří velkoplošných chráněných krajinných oblastí (CHKO Jeseníky, Beskydy a Poodří) a řady maloplošných zvlášť chráněných území (ZCHÚ). Ze soustavy lokalit NATURA 2000 se na území kraje nachází 3 ptačí oblasti a 45 evropsky významných lokalit.

Specifikem regionu jsou podmínky pro průmyslovou turistiku. Průmysl v rámci historického vývoje poznamenal kraj, ale zejména jeho ostravskou a karvinskou část, velmi negativně z pohledu životního prostředí, změn rázu krajiny, image regionu, na druhé straně však vytvořil významný potenciál pro dnes ve světě stále populárnější průmyslovou turistiku. Řada objektů a lokalit se již stala z pohledu jejich historického významu využívanými (Technické muzeum automobilů v Kopřivnici, Vagonářské muzeum ve Studénce, Hornické muzeum a Důl Michal v Ostravě), avšak mnohé zatím na své využití čekají (např. národní kulturní památka Dolní oblast Vítkovic). Ve venkovských obcích a krajině se nachází množství nejrůznějších typů památek – kostely, vesnické kapličky, historicky cenné statky, chalupy, boží muka a kříže i mnoho unikátních technických památek.

2 SWOT analýza

Strenghts - Silné stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Snadná dostupnost rekreačních oblastí (Beskydy, Jeseníky) z městských aglomerací.	9	1.
2. Krátké dopravní vzdálenosti mezi většími sídly v kraji.	9	1.
3. Města plní svou funkci – poskytují zázemí v oblasti ekonomických příležitostí, vzdělávání, kultury, sportovního vyžití, nákupních možností.	8	2.
4. Existence oblastí s vysokou kvalitou životního prostředí a druhově pestrou faunou a flórou (rozsáhlá zvláště chráněná území - CHKO).	6	
5. Existence lokalit brownfields s možností budoucího variabilního využití (hospodářské, občanské).	6	
6. Zájem veřejné správy o problematiku brownfields (alokované zdroje MSK pro podporu projektů, existence Jednotky regenerace brownfields).	6	
7. Existence Národní strategie brownfields ve vazbě na MSK (databáze projektů, pilotní projekty).	5	
8. Vysoká hustota osídlení v severovýchodní části kraje.	4	
9. Existence Strategických plánů rozvoje velkých měst.	3	
10. Kumulace technických a průmyslových památek na Ostravsku a Karvinsku.	3	
11. Existence odborných firem a společností schopných řešit environmentální problematiku v oboru regenerací brownfields.	1	

Weaknesses - Slabé stránky	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Nedostatek finančních zdrojů pro spolufinancování projektů brownfields (regenerace brownfields není prioritou na lokální úrovni).	10	1.
2. Nedostatečné systémové propojení mezi ekonomickým a územním rozvojem – nevyužívání stávajících nástrojů územního plánování.	9	2.
3. Vysoký podíl obyvatel žijících v panelových domech na hranici jejich životnosti. Nedostatek finančních prostředků na rekonstrukci těchto objektů.	7	3.
4. Absence historické sounáležitosti většiny obyvatel se svým bydlištěm.	6	
5. Existence starých ekologických zátěží.	5	
6. Neexistence systémového rámce řešení brownfields na národní úrovni včetně garanta problematiky (ad-hoc projekty, atomizace snah, konkurence resortů).	5	
7. Negativní důsledky slabé ekonomiky kraje na stav a rozvoj sídel.	4	
8. Nedostatek finančních prostředků na zachování a ochranu památek.	4	
9. Devastace krajiny v důsledku těžby černého uhlí v severovýchodní části kraje, včetně rizika výstupu důlních plynů.	3	
10. Narušení venkovské krajiny zchátralými zemědělskými objekty a novou zástavbou nezapadající do prostředí.	3	
11. Poškození přírody průmyslovými imisemi.	1	
12. Málo památkových objektů zpřístupněných veřejnosti a z toho plynoucí omezené využití mnohých památek.	1	
13. Monoúčelová podpora preferující rekonverzi lokalit a objektů brownfields na podnikatelskou infrastrukturu.	1	
14. Majetkové problémy brownfields.	1	
15. Omezené využití území v důsledku hájení územních rezerv vyplývajících z národních koncepcí.	0	

Opportunities - Příležitosti	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Změna politiky přípravy nových podnikatelských nemovitostí nebo občanské výstavby s větší preferencí brownfields.	10	1.
2. Podpora venkova rozvíjením cestovního ruchu.	7	2.
3. Sousedství Polska a Slovenska (spolupráce v ekonomické oblasti, kulturní a v oblasti CR).	7	2.
4. Zapojení soukromého kapitálu (tržně zajímavé projekty), developerský přístup, Public Private Partnership - PPP.	7	2.
5. Finanční zdroje EU v dalším programovacím období 2007 – 2013.	6	
6. Možnost kvalitního bydlení na venkově v blízkosti průmyslových měst v atraktivním a čistém prostředí.	6	
7. Zpřístupnění technických památek, jejich komerční využití a zvýšení informovanosti.	5	
8. Zachování venkovského způsobu života a údržba krajiny využitím mimoprodukčních funkcí zemědělství.	5	
9. Využití volných ploch v intravilánech měst.	4	
10. Využití programů podpory pro biologickou rekultivaci, pozemkové úpravy, revitalizaci území. Podpora spontánně vznikajících biotopů.	3	

Threats - Hrozby	Celkový počet bodů	Pořadí
1. Prohloubení bariér využití brownfields z důvodu jejich nepřipravenosti a nedostatku financí.	16	1.
2. Úpadek odlehklých venkovských oblastí v důsledku nedostatku pracovních příležitostí a zhoršování služeb.	13	2.
3. Nekoncepční zastavování volné krajiny včetně niv a záplavových území.	10	3.
4. Zhoršování životního prostředí ve městech (hluk a emise z dopravy).	5	
5. Vylidňování center měst.	4	
6. Zánik současného využití památek a jejich následné chátrání.	4	
7. Konflikt mezi ochranou přírody a jejím využíváním pro rekreaci ve zvláště chráněných územích.	4	
8. Nekoordinovaný rozvoj sídel.	4	
9. Nebezpečí devastace původní vegetace v důsledku rozšiřování invazních druhů rostlin a živočichů.	0	

3 Strategické cíle

Prioritní oblast 5 – Vzkvétající území
Přehled strategických cílů
1. Podpora využívání brownfields ve městech a na venkově
2. Zvýšení návštěvnost kraje a příjmy z cestovního ruchu
3. Regenerace měst jako center ekonomického rozvoje regionu
4. Zlepšování kvality krajiny a života na venkově v souladu s principy udržitelného rozvoje

Strategický cíl 1	
Podpora využívání brownfields ve městech a na venkově	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
1.1 Marketing brownfields a zvyšování informovanosti dotčených subjektů o problematice regenerace postižených území.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správa, aktualizace a rozvoj databáze BF (zdroj informací pro zainteresované subjekty) ➤ Vzdělávání v problematice brownfields. Pořádání seminářů, workshopů, vzdělávání – pro dotčené subjekty, obce, instituce veřejné správy a odbornou veřejnost (projekční a develop. společnosti, finanční instituce ad.). ➤ Public Relations, popularizace tématiky mezi širokou veřejností ➤ Marketing – vyvolání zájmu o lokality a podpora prodeje
1.2 Projektový management, podpora přípravy projektů rozvoje brownfields	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Výběr a prioritizace lokalit s krajskou podporou ➤ Činnost projektového manažera příprava projektů regenerací ➤ Partnerství pro rozvoj brownfields - koordinace zájmů veřejných a privátních zainteresovaných subjektů, platforma spolupráce
1.3 Realizace projektů brownfields, financování	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Finanční podpora realizace projektů brownfields (např. revolvingový fond) ➤ Působení „veřejnoprávního developera“ projektů brownfields

Strategický cíl 2	
Zvýšení návštěvnosti kraje a příjmů z cestovního ruchu	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
2.1 Obnova a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Investice do infrastruktury cestovního ruchu. ➤ Koordinace aktivit v kraji při vytváření a obnově cykloturistických, turistických a lyžařských-běžeckých tras a stezek. ➤ Rozvoj a obnova stezek a tras včetně doplňkových zařízení ➤ Rekonstrukce již existujících a výstavby nových atrakcí cestovního ruchu a jejich infrastruktury (sportovní zařízení, aquaparky, zábavní parky, návštěvnická centra a pod.) s preferencí zaměření na cílovou skupinu „rodiny s dětmi“. ➤ Zpřístupnění technických památek. ➤ Orientační systém cestovního ruchu.
2.2 Rozvoj a zabezpečení služeb v cestovním ruchu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšíření škály odborného vzdělávání v oborech cestovního ruchu, vč. jejich vazeb na zahraničí. ➤ Vytváření a realizace programů odborného vzdělávání provozovatelů, pracovníků zařízení cestovního ruchu a poskytovatelů služeb spojených s cestovním ruchem. ➤ Vzdělávací aktivity typu seminářů resp. cyklu seminářů a rekvalifikačních kurzů pro obyvatele z problémových oblastí postižených restrukturalizací, se zaměřením na specifické formy cestovního ruchu, například venkovskou turistiku-agroturistiku ➤ Zavedení systému kvality poskytovaných služeb v oblasti cestovního ruchu
2.3 Marketing cestovního ruchu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vývoj a vytváření produktů a produktových balíčků cíleně zaměřených na průmyslovou, nákupní, venkovskou, kulturní, sportovní, kongresovou a incentivní turistiku a ekoagroturistiku, jejich vhodné provázání a následná propagace ➤ Podpora iniciativ podílejících se na propagaci kraje a jeho potenciálu cestovního ruchu ➤ Propagace turistických možností na Internetu ➤ Prosadit informace o regionu v zahraničních průvodcích ➤ Aktivní účast subjektů cestovního ruchu kraje na tuzemských a zahraničních výstavách zaměřených na cestovní ruch. ➤ Rozvoj destinačního managementu ➤ Marketingová šetření cestovního ruchu

Strategický cíl 3	
Regenerace měst jako center ekonomického rozvoje regionu	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
3.1 Regenerace prostředí ve městech, zejména historických center, sídlištních celků a deprivovaných částí měst	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití brownfieldů pro rozšiřování veřejných prostor a prostor pro podnikání ➤ Zajištění prostor pro podnikání pro MSP a zejména začínající podnikatele ➤ Regenerace kulturních a historických památek ➤ Regenerace veřejných prostranství, rozšiřování zelených ploch
3.2 Zlepšení podmínek života obyvatel měst	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšiřování kulturních a volnočasových zařízení a aktivit, podpora soudržnosti obyvatel s územím kde žijí ➤ Rozvoj služeb odrážejících měnící se demografickou strukturu ➤ Akce na zlepšení situace v ekonomicky a sociálně deprivovaných částech měst založené na integrovaných strategiích - zlepšení sociální situace obyvatel těchto částí měst, zvýšení bezpečnosti – prevence kriminality, zlepšení prostředí
3.3 Komplexní řešení dopravy ve městech	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modernizace dopravní infrastruktury měst s orientací na preferenci a zkvalitňování služeb MHD včetně záchytných parkovišť a kapacit pro odbavování vozidel ve městech, zázemí a tratí MHD ➤ Zlepšování dostupnosti veřejné dopravy pro specifické skupiny (staré a hendikepované občany) ➤ Budování cyklistických stezek, cyklotras, stezek pro pěší ➤ Realizace integrovaných strategií pro čistou městskou dopravu

Strategický cíl 4	
Zlepšování kvality krajiny a života na venkově v souladu s principy udržitelného rozvoje	
OPATŘENÍ	AKTIVITY
4.1 Údržba kulturní krajiny	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora rozvoje ekologických funkcí krajiny ➤ Podporu extenzivního obhospodařování zemědělské půdy a zalesňování, podpora šetrných technologií a přírodě blízkého obhospodařování lesů ➤ Podpora opatření pro ochranu a vytváření příznivých podmínek pro udržení a rozvoj biodiverzity v krajině, pro ochranu lokalit NATURA 2000 a pro ochranu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. ➤ Obnovení přírodního charakteru vodních toků bez zpevněných koryt a s břehovými porosty. ➤ Podpora údržby drobné architektury ve volné krajině (Kapličky, boží muka ...)
4.2 Podpora rozvoje podnikání na venkově	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora zakládání a zvyšování pracovních míst u živností a malých podniků. ➤ Podpora výstavby, rekonstrukce a modernizace zařízení pro podnikání ➤ Podpora pěstování energetických plodin (biomasa) jako obnovitelného zdroje energie ➤ Využívání programů k podpoře zemědělství
4.3 Zajištění dostupnosti veřejných služeb a rozvoj občanské vybavenosti a aktivit	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Výstavba, obnova a rekonstrukce zařízení pro služby pro obyvatelstvo a podniky ➤ Rozšiřování kulturních a volnočasových zařízení a aktivit ➤ Podpora zvyšování počítačové gramotnosti

	<ul style="list-style-type: none">➤ Zajištění dopravní obslužnosti odlehlých venkovských oblastí
4.4 Obnova vesnic a rozvoj místní infrastruktury	<ul style="list-style-type: none">➤ Revitalizace veřejných prostranství a zlepšování vzhledu sídel➤ Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, stezek pro pěší a cyklisty➤ Podpora energetického využití místních zdrojů➤ Podpora transformace nevyužívaných zemědělských areálů pro rozvoj podnikání a veřejných služeb